

خالی گومرا بوون له ریگای راست

سەرنووسەر

دەرچون له سنورهگانی قورئان و سوننهت و تیگه‌یشتنی سه‌له‌فی صالح: خلی گومرا بوونه له ریگای راستی ئیسلام ، وه خلیسکان و ریچکه‌یه‌که به‌ره‌و هه‌لد یریکی سامناک ، له کاتیگدا خه‌یری بۆ ئوممه‌ت تیدا نه‌بووه و هه‌رده‌م مایه‌ی نه‌هامه‌تی و مالمویرانی بووه ، به‌لکو بووه‌ته هۆی بشیوی و له کارخستنی بانگه‌وازی پیرۆزی ئیسلام و دروستکردنی چه‌ندین ئاژاوه‌و دووبه‌ره‌کی و تیگچون و زیانی قورس له موصلمانان.

خوای گه‌وره له کاتیگدا پیغه‌مبه‌ری (صلی الله علیه وسلم) نارد له ناو نه‌ته‌وه‌گه‌یدا ئه‌وان موشریک بوون و دار و به‌رد و بتیان ده‌ په‌رست ئه‌ویش (صلی الله علیه وسلم) به‌ جوانی بانگی کردن بۆ په‌رستنی خوای تاك و ته‌نه‌ای شایسته‌ بی‌په‌رستن، قه‌ومه‌که‌ی هه‌ندیکیان وه‌لامی بانگه‌وازه‌که‌یان دابه‌وه‌و هه‌ندیکی تریان که شه‌یتان زال بوو بوو به‌سه‌ریاندا به‌ره‌ه‌لستی بانگه‌وازه‌که‌یان کرد، پاشان پیغه‌مبه‌ر(صلی الله علیه وسلم) کۆچی کرد بۆ مه‌دینه و له‌وئ بانگه‌وازه‌که‌ی په‌ره‌ی سه‌ندو گه‌یشته‌ چه‌ندین شار و شوپن، هه‌رچه‌نده‌ جوله‌که‌و کلکه‌کانیان(مونا‌فیه‌کان) ته‌له‌که‌یان به‌کارده‌هیناو کینه‌یان هه‌بوو.

پیغه‌مبه‌ر(صلی الله علیه وسلم) ئوممه‌ته‌که‌ی له‌سه‌ر به‌لکه‌ی رۆن و ئاشکرا به‌جیه‌یشتووه ، شه‌وی وه‌ک رۆژی روناک وایه‌ ته‌نه‌ا گومرا و تیاچوو له سنوره‌گانی دهرده‌چیت، به‌م شیوه‌یه‌ حالی موصلمانان له‌سه‌رده‌می هه‌ردوو خه‌لیفه (ابوبکر و عمر) به‌ راست و دروستی به‌رده‌وارم بوو، ئه‌و شتانه‌ی خوای گه‌وره‌ قه‌ده‌غه‌ی کردبوون تیایدا رۆنه‌چون، ئیمامی (عثمان) دا تا ئه‌و کاته‌ی کۆمه‌لێک له سنور دهرچوو هه‌لیان کوتایه‌ سه‌ری و هه‌ولیاندا له‌سه‌ر ده‌سه‌لات لای به‌ن، ئه‌ویش وتی:

بۆ ئیوه ئه‌و کراسه‌ داناکه‌نم که خوای گه‌وره‌ له‌به‌ری کردوم(1) ، به‌لام بی‌سوود بوو ، ئه‌و کاره‌ نارمه‌وایه‌یان ئه‌نجامدا و گوشتیان و ئه‌و شته‌ رویدا که پیغه‌مبه‌ر(ص) هه‌والی پێداوین "اذا وقع السيف على هذه الامة فلن يرفع عنها الى يوم القيامة".(2)

دوای ئه‌م کاره‌ساتانه‌ دوو تاقمی گه‌وره‌ دروستبوون (الخوارج) و(الرافضة) به‌هۆی گومرا بوونی ئه‌م دوو تاقمه‌وه، گومرا بوون له‌ بیرو باوه‌ری ئیسلامی ده‌ستی پیکردو به‌رده‌وام مایه‌وه تا ئه‌م سه‌رده‌مه‌ی خۆمان به‌لکو رۆژ له‌ دوای رۆژ له‌ زیاد بوندایه‌ به‌ هۆی دووری خه‌لک له‌ قورئان و سوننه‌تی پیغه‌مبه‌ری ئازیزه‌وه(صلی الله علیه وسلم) ،

ئاشكرايه ئيمه له كاتيكددا دهژين كاري توندرهويي تهشه نهى كردوه بوته نيشانهى ئەم چهرخه، كهوابوو بزوتنهوى توندرهويي بريتييه له يهكيك له بزوتنهوه فيكرييه ترسناك و كوشندهكان كه روبهپروي ئايني پيروزي ئيسلام بوتهوه هەر له هاتنيهوه تاكو ئيستا.

بهراستی يه كه مين شتيك پيوسته گه نه گه كاني له سهر په روهرده بكرين، بريتييه له عه قیده چونكه عه قیده گه وره ترين بنه مايه و يه كه م ئهركى پيغه مبه ران بوه، پيغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) هه موو بانكه وازيان كردوه بو راست كردنه وهى بيرو باوه رى خه لك بو ئه وهى كردوه و هه ئس و كه وتى له سهر بنيات بنرييت.

كهوابوو پيوسته په روهردهى لاهه خوين گه رمه كان له سهر قورئان و سوننه ت و تيگه يشتنى سه له فى سالح بنيات بنرييت، گه ر هات و لاهه كان له سهر ئەم مهنه جه په روهرده بوون ئەو كاته نه وه يه ك دروست ده بئيت ئايني راسته قينهى خوى دهناسيته وه به هوى ناسينه وهى بنه ماكانى ئيسلام، نه ك بنه ماكانى جزايه تى كردن به ئيسلام كه دژن به قورئان و سوننه ت و خه لكانيك دروست ده كه ن: گومرا له بيروباوه ر و لاهه و سيست له كردوه ، ته نها چه ك راكي شان له مو سلمانان و به كافردانانى ئەم و ئەو و شو رپش و تيرو ر و ته قينه وه و خو پيشان دان ده زانييت.

=====

- (1): انظر السنة للحلال (326-325/1) 418 و السنة لابن ابي عاصم 558/2-559 والمصنف لابن ابي شيبة (49/12) قال الالبان: اسناده صحيح على شرط مسلم.
- (2): جزء من حديث اخرجه ابو داود برقم (4252) و ابن ماجه (3952) والترمذى برقم (2202) واحمد فى المسند (284,278/4) من حديث ثوبان قال الترمذى: هذا حديث حسن صحيح.

=====

www.ba8.org
www.r-rast.com
www.salafikurd.com